

***Sosiaali- ja terveystieteiden
avustuskeskus STEAn terveiset
Arvokas-ohjelman hankeverkostolle***

Avustusvalmistelija Ari Mattila

30.10.2018

Miten STEAn strategiatyö etenee?

- STEA uudistaa strategiansa vuoden 2018 aikana
 - Avustusta saaneille järjestöille kysely, 630 vastausta
 - STEA kylässä -keskustelut yli 150 järjestön kanssa
 - Ota kantaa kysely kansalaisille, 140 vastausta
-
- Seuraa STEAn viestintäkanavia ja osallistu keskusteluun #yhteisöt2020
 - Strategia, vuoden 2020 avustusten painotukset sekä STEAn toimintasuunnitelma 2019 julkaistaan vuoden 2019 tammikuussa

STEA kylässä

- Kansalaisjärjestöt osana ratkaisua

- STEA kylässä -keskusteluissa järjestöt nostivat esille erilaisia ilmiöitä ja näkökulmia, joissa he ovat tärkeä osa ratkaisuja ja jotka vaikuttavat laajasti:
- Eriarvoistuminen: hyvinvoinnin ja osallisuuden jakautuminen
- Yksilön vastuun ja omaisten roolin korostuminen
- Väestön ikääntyminen
- Digitalisaatio muuttaa toimijuutta ja toimintatapoja
- Maahanmuutto, kansainvälistyminen
- Järjestöjen rooli maakunta- ja soteuudistuksessa
- Yksinäisyys, miten kaikki tuntisivat kuuluvansa yhteiskuntaan
- Perheiden monimuotoisuus
- Viestintään liittyvät ilmiöt: kuluttajavetoisen viestinnän kasvu
- 24/7 yhteiskunta
- Työn murros

Ajankohtaista toimintaympäristössä

Hallituksen esitys uudeksi arpajaislaiksi valmisteilla

Valtionavustusten digitalisointi ja siihen liittyvä avustuskäytäntöjen yhtenäistäminen

Maakunta- ja soteuudistuksen vaikutukset järjestöjen toimintaan

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

Hallituksen esitys uudeksi arpajaislaiksi

- Sisäministeriössä on käynnissä hanke, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen esitysluonnos arpajaislain muuttamisesta.
- Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että Veikkaus Oy:n raha-automaatteja voisi pelata jatkossa ainoastaan tunnistautuneena.
- Pakollisen tunnistautuneen raha-automaattipelaamisen ulkopuolelle jäisi tässä vaiheessa Veikkaus Oy:n omiin pelisaleihin sijoitetut raha-automaatit.
- Lakimuutoksen tavoitteena on tehostaa rahapelaamisesta aiheutuvien haittojen ehkäisemistä ja vähentämistä.
- Rahapelituottojen kehityksestä tai niiden vähentymisestä lähivuosina ei ole varmuutta.
- Vaikuttavilla rahapelihaittojen vähentämistoimenpiteillä, kuten pelirajoituksia sisältävällä pakollisella tunnistautumisella, on yleensä vähentävää vaikutusta myös rahapelituottoihin.

Avustusohjelmat

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

Ohjelmien rahoitus

- Avustusohjelmat rahoitetaan ennen rahapeliyhteisöjen yhdistämistä muodostuneista, RAY:n jakamatta jääneistä pelituotoista.
- Ohjelmiin kohdennettava kokonaisrahoitus vuosina 2017-2020 on arviolta 36-40 miljoonaa euroa.
- Ohjelmien tavoitteiden saavuttamiseksi myönnetään hankeavustuksia järjestöjen yleishyödylliseen toimintaan avustustoiminnan linjausten pohjalta. Kyseeseen voivat tulla toteutus-, kehittämis- ja levittämishankkeet.

STM:n Suomi 100 –avustusohjelmat vuosille 2017-2020

1. Kaikille eväät elämään -avustusohjelma eriarvoisuuden vähentämiseksi

Tavoitteena on edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden yhtäläisiä mahdollisuuksia ja vähentää eriarvoisuutta.

2. Toimintakyky kuntoon - avustusohjelma työikäisten toimintakyvyn parantamiseksi

Tavoitteena on vahvistaa fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä ja parantaa ihmisten kykyä toimia arjessa, työssä ja vapaa-ajalla.

3. Järjestö 2.0: mukana muutoksessa - avustusohjelma yhdenvertaisuuteen digitalisoituvassa toimintaympäristössä (kaksi päätavoitetta)

1. Tavoitteena on käynnistää jokaisessa maakunnassa hanke, joka voi toimia tukena sote- ja maakuntaudistuksen muutosvaiheessa.

2. Tavoitteena on tukea kansalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua kokeilemalla, kehittämällä ja hyödyntämällä keinoja, joiden avulla voidaan lisätä heikoimmassa asemassa olevien valmiuksia sähköiseen asiointiin ja osallisuuteen.

Vuonna 2018 käynnistyvät uudet ohjelmat vuosille 2018-2021

1. Arvokas - eriarvoisuuden vähentämisen avustushjelma

Ohjelman tavoitteina on:

- löytää uusia järjestölähtöisiä toimintatapoja, joilla tuetaan haasteellisessa elämäntilanteessa tai äkillisissä muutostilanteissa olevia ihmisiä
- tavoittaa hanketoiminnalla ihmisiä myös niiltä alueilta, joissa hyvinvointi- ja terveyserot näkyvät selkeimmin ja vahvistaa heidän osallisuuttaan

2. Elämänote - ikäihmisten elämänhallinnan tukemisen avustushjelma

Tavoitteena on tukea ikäihmisten kotona asumista ja lisätä heidän osallisuuttaan

- Avustushjelmaan valittavien hankkeiden kohderyhmänä ovat ikäihmiset, jotka ovat haasteellisissa elämäntilanteissa esimerkiksi sairauden tai taloudellisesti vaikean tilanteen takia

3. Paikka auki II

- * osatyökykyisten ja nuorten työllistämisen avustushjelma

Avustuspäätös kertoo, mihin avustusta saa käyttää

- yleisehdot ja rajoitukset

- Avustuspäätöksen yhteydessä on avustuksen käytön yleisehdot ja rajoitukset, jokaiselle avustuslajille on omansa.
- Ehtoja on noudatettava ehdottomana.
- Ehdoista käy ilmi
 - Avustuksen hyväksyttävä käyttö
 - Avustuksen käyttöaika ja vanheneminen
 - Hyväksyttävät kustannukset
 - Kustannukset, joita ei hyväksytä
 - Avustuksensaajan velvollisuudet
 - (mm. kilpailutusvelvollisuus, työajankäytön seuranta, toimitettavat selvitykset STEAlle ja asiakasvalinnan periaatteet)

Avustusten valvonta ja arviointi

- STEAlla on lakisääteinen tehtävä valvoa avustusten asianmukaista käyttöä ja arvioida avustetun toiminnan tuloksia ja vaikutuksia.
- Avustuksensaajilla on velvollisuus raportoida avustuksen käytöstä STEAlle vuosittain. STEAn valvontatiimin ja arviointi- ja kehittämistiimin asiantuntijat ohjaavat ja opastavat järjestöjä tarvittaessa avustusten käyttöön ja raportointiin liittyvissä asioissa.
- STEA järjestää järjestöille myös koulutustilaisuuksia sekä tiedottaa toiminnastaan ja toimintaohjeista aktiivisesti.

Vuosiselvitys

- Selvitys avustuksen käytöstä (Ava 17 §)
 - Avustuksen saajan on avustuksen käyttövuotta seuraavan **toukokuun loppuun mennessä** tehtävä kultakin kalenterivuodelta selvitys avustuksen käytöstä.
 - Jos avustuksia on käytetty **yksittäiseen avustuskohteeseen** tilikauden aikana vähintään 100 000 euroa, on avustuksen saajan lisäksi toimitettava tilintarkastajan raportti avustusten käytöstä tilikauden aikana, **ellei avustuspäätöksestä muuta johdu**

Mistä seuranta alkaa?

- Toiminnan seuranta, arviointi ja kehittäminen vaativat pohjalle selkeät ja konkreettiset tavoitteet sekä toimintasuunnitelman
- Seuranta on mahdotonta tehdä,
 - Mikäli kohderyhmää ja toiminnan tarvetta ei ole määritelty riittävän selkeästi
 - Mikäli tavoitteet ovat liian laajoja tai epärealistisia
 - Mikäli toiminta ei ole selkeästi kytköksissä tavoitteisiin
- Seuranta ja toiminnan kehittäminen alkavat jo suunnitteluvaiheessa
 - Hyvällä hankesuunnitelmalla ja -hakemuksella luodaan pohja hyvälle raportoinnille

Väliraportointi

- Tuloksellisuuden osoittaminen

- Väliraportointi perustuu hankkeen toimenpiteiden ja toiminnan avulla aikaansaatuisten tulosten arviointiin.
- Toiminnan sisältö tulee kuvata riittävän laajasti, jotta toiminnan vastaavuutta suhteessa tavoitteisiin voidaan tarkastella ja tuloksellisuutta arvioida
- Seurantatiedon keruu tulee avata raportoinnissa
- Toiminnan tulokset ja (vaikutukset) tulee raportoida kattavasti
- Mikäli toimintaa on arvioitu jonkin arviointimallin mukaisesti, tulee se kuvata raportoinnissa

Tuloksellisuuden osoittaminen – vaikutusketjujen rakentaminen

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpide	Tulos	(Vaikutus)
Pitkäaikais-työttömät	Terveellisempien ruokailutottumusten edistäminen	Yhteisiä ruoanlaitto- ja ruokailutapahtumia toimintakeskuksissa	Valmisruokien käytön väheneminen	
Asunnottomat henkilöt	Löytää palveluiden ulkopuolella olevia henkilöitä ja saattaa heitä avun ja tuen piiriin	Kiertävä päiväkeskus	On tavoitettu palveluihin kiinnittymättömiä henkilöitä ja osa heistä on saatu sitoutettua erilaisiin palveluihin	